

Nucleus Juris Canonici

Thenhaven, Bernhard

Coloniæ Agrippinæ, 1739

X. De his, quæ fiunt à Prælatis sine consensu Capituli. D. 10.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63382](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-63382)

jam spectet ad liberam Episcopi collationem.

5. Quænam præter hæc possit Sede vacante Capitulum ejusve Vicarius Capi-
tularis, (intra octo dies à die notæ vaca-
tionis, juxta Trident. *sess. 24. de Ref. c. 16.*
à Capitulo instituendus, cuius deputatio
alias ad Metropolitanum devolvitur) fusè
tradit Leuren. *in Vicario Episcop.* integro
Tractatu desuper edito, ad quem Lecto-
rem remitto.

T I T U L U S X.

*De his, quæ fiunt à Prælato sine con-
sensu Capituli.*

1. **E**piscopus vel Prælatus ex dispositione
juris quandoque tenetur adhibere
consilium Capituli vel alterius, etiam sub
nullitate actus, isto non adhibito, quam-
vis illud sequi non teneatur; nisi sit con-
silium reverentiæ, quod quandoque pro
consensu accipitur, v. g. dum dicitur: Ne
quis *inconsulto* Episcopo beneficium dimit-
tat, ut notat *Reiffenst. b. t. n. 5.* quandoque
teneri petere consensum Capituli seu ma-
joris partis, sine quo actus est invalidus;
nam *in Decret. b. t. decernitur*:

2. C. i. „ Irrita erit Episcoporum do-
„ natio, vel venditio, vel commutatio rei
„ Ec-

DE HIS, QUÆ FIUNT A PRÆL. SINE CONS. CAP. 40^t

„Ecclesiasticæ absque collaudatione Cle-
ricorum, i. e. consensu Capituli. Unde
sine eo nequit Episcopus unire, dismem-
brare vel supprimere beneficia; novam
Parochiam intra fines alterius erigere &c.
*An autem sine eo possit repudiare legatum
vel hæreditatem Ecclesiæ oblatam? Dispu-*
tant DD. apud Leuren. b. t. in *Foro Eccles.*
Q. 122.

3. C. 2. „Concessio Decimæ (putà ad
tempus) priùs facta ab Abbatissa M. si
Conventu sciente & non contradicente
facta est, robur firmum debet habere.
Verùm si præfata Abbatissa ignorantē
Conventu aut contradicente priùs De-
cimam concessit, & post de assensu Con-
ventūs eam alteri dedit, secunda con-
cessio debet præjudicare priori. C. 4.
Quia Episcopus & Canonici unum cor-
pus sunt, ita ut ipse Caput, hi membra
esse probentur, non decet Episcopum,
omissis membris aliorum consilio in Ec-
clesiæ suæ negotiis uti, cùm non sit du-
biūm, id honestati & SS. PP. institutio-
nibus contraire. Inde Pontifex prohibet,
ne Abbates, Abbatissas aliásque Per-
sonas Ecclesiasticas sine consilio & assen-
su Canonicorum Episcopus instituere
vel destituere præsumat. C. 5. Non decet
Episcopum in negotiis Ecclesiæ con-

Cc „ filium

„ filium Fratrum suorum postponere,
 „ cum quibus unum existere compro-
 „ batur.

4. C. 6. „ Si Prælatus & Collegium
 „ habeant jus præsentandi, & Conventus
 „ vel majoris vel sanioris partis non ad-
 „ fuerit consensus, institutiones hujus-
 „ modi convenit evacuari; nisi Prælatus
 „ ex probata consuetudine vel concessa
 „ libertate probaverit, non debere in be-
 „ neficiorum collationibus requiri Co-
 „ legii consensum. C. 7. Quando decima
 „ possidetur à laico, monendus est, ut eam
 „ restituat Ecclesiæ, ad quam pertinet;
 „ si ad hoc induci nequeat, & eam cum
 „ Diœcesani consensu alteri Ecclesiæ vel
 „ Monasterio assignârit, ipsa donatio per-
 „ petuam firmitatem obtinet, cùm aliud
 „ sit alienare, quod ab Ecclesia possidetur;
 „ & aliud, quod malè detinetur à laico, ad
 „ usum Ecclesiasticum revocare; in alie-
 „ natione enim, juxta Decretum Leonis
 „ Papæ, consensus Episcopi sine Cleri con-
 „ sensu non sufficit; in revocatione autem,
 „ juxta dictum Hieronymi ad Damasum,
 „ sufficit consensus Episcopi, cùm per
 „ utrumque utilitati Ecclesiastice con-
 „ sulatur.

5. Denique C. 10. decernitur: „ Capi-
 „ tula Cathedralia ad Concilia Provincia-

DE HIS, QUÆ FIUNT A MAJORE PARTE CAPIT. 403

lia invitari debent, & eorum Nuntii seu
Procuratores ad tractatus admitti, maxi-
mè super illis, quæ ipsa contingere Ca-
pitula dignoscuntur. Verum ii solùm ad-
mittuntur ad votum consultivum, (non
decisivum, utpote quod solis Episcopis
& Abbatibus jus baculi & mitræ habenti-
bus in Conciliis competit) qualiter etiam
juxta Trident. sess. 24. de Ref. c. 2. Rectores
Ecclesiarum convocari, & Synodo Diœ-
cesanæ interesse tenentur.

Hæc per se clara sunt, nec expositione
indigent. *In quibus autem aliis casibus*
Episcopus vel Prælatus teneatur requirere
consensum Capituli, & in quibus sufficiat
petere consilium? Petendum ex specia-
libus Statutis aut Jure consuetudinario
singularum Ecclesiarum vel Monaste-
riorum.

T I T U L U S XI.

*De his, quæ fiunt à majore Parte
Capituli.*

I. Per CAPITULUM hîc intelligitur Colle-
gium Canonicorum & aliorum, qui
de jure vel consuetudine in actibus Capi-
tularibus habent votum seu jus suffragii;
in quo, quia ut ait Leuren. b. t. q. 131. sæpe
reperiuntur heteroclita capita, adeoque

C. 2 con-